

Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije

KMETIJSKO GOZDARSKI ZAVOD
CELJE

Dopolnilne dejavnosti na kmetiji

Možnosti je veliko, izberimo pravo

Dopolnilne dejavnosti na kmetiji omogočajo boljšo rabo proizvodnih zmogljivosti in delovnih moči kmetije ter pridobivanje dodatnega dohodka na kmetiji.

Skupine dopolnilnih dejavnosti na kmetiji:

- predelava primarnih kmetijskih pridelkov;
- predelava gozdnih lesnih sortimentov;
- prodaja kmetijskih pridelkov in izdelkov s kmetij;
- vzreja in predelava vodnih organizmov;
- turizem na kmetiji;
- dejavnost, povezana s tradicionalnimi znanji na kmetiji;
- predelava rastlinskih odpadkov ter proizvodnja in prodaja energije iz obnovljivih virov;
- storitve s kmetijsko in gozdarsko mehanizacijo in opremo ter ročna dela;
- svetovanje in usposabljanje v zvezi s kmetijsko, gozdarsko in dopolnilno dejavnostjo;
- socialno-varstvene storitve.

Predpisana najmanjša velikost kmetije

Kmetija, na kateri se opravlja dopolnilna dejavnost, mora imeti v uporabi **najmanj en hektar primerljivih kmetijskih površin**. Obseg primerljivih kmetijskih površin se izračuna na podlagi prijavljenih grafičnih enot rabe zemljišča kmetijskega gospodarstva (GERK) v RKG.

Za en hektar primerljivih kmetijskih površin se šteje:

- 1 ha njivskih površin (raba 1100, 1150, 1170, 1610);
- 2 ha travniških površin (raba 1222, 1300 in 1320);
- 0,25 ha trajnih nasadov – intenzivnih sadovnjakov, vinogradov, oljčnikov, matičnjakov, hmeljišč, nasadi špargljev, artičok in hitro rastočega panjevca, drevesnice (raba 1160, 1161, 1180 in 1181, 1211, 1212, 1221, 1211, 1230, 1212, 1240);
- 0,1 ha rastlinjakov (raba 1190, 1191 in 1192) ali
- 8 ha plantaže gozdnega drevja (raba 1420).

Glede na različne rabe GERK se za en hektar primerljivih kmetijskih površin šteje največja upravičena površina GERK, razen pri vrstah rabe GERK 1181, 1191 in 1420, kjer se upošteva celotna grafična površina.

Pri dopolnilnih dejavnosti, ki so povezane s čebelarstvom, pogoj en hektar primerljivih površin ne velja, moramo pa imeti v register čebelnjakov vpisanih najmanj 10 čebeljih družin.

Dovoljenje za opravljanje dopolnilne dejavnosti na kmetiji

Nosilec dopolnilne dejavnosti na kmetiji mora pred začetkom opravljanja dejavnosti na kmetiji pridobiti dovoljenje upravne enote za opravljanje dopolnilne dejavnosti na kmetiji.

Nosilec dopolnilne dejavnosti na kmetiji

Dopolnilne dejavnosti se sicer navezujejo na kmetijo, a za vsako določimo t. i. nosilca dopolnilne dejavnosti. To je lahko nosilec kmetije ali pa član kmetije, ki ima za opravljanje dopolnilne dejavnosti na kmetiji soglasje nosilca kmetije.

Na kmetiji se lahko opravlja več vrst dopolnilnih dejavnosti, a se za isto vrsto lahko določi samo en nosilec dopolnilne dejavnosti.

Nosilec dopolnilne dejavnosti na kmetiji je lahko zdravstveno, pokojninsko in invalidsko zavarovan kot kmet, ni pa to pogoj za opravljanje dejavnosti. V primeru, da nosilec ni zdravstveno zavarovan na podlagi kmetijske dejavnosti, je dolžan plačevati pavšalni prispevek za poškodbe pri delu in poklicno bolezen in prispevek za zdravstveno zavarovanje. V letu 2020 oba prispevka skupaj znašata 36,92 EUR (9,23 EUR + 27, 69 EUR) mesečno. Nosilec dopolnilne dejavnosti, ki je zavarovan na podlagi kmetijske dejavnosti, pri opravljanju dopolnilnih dejavnosti nima dodatnih obveznosti glede plačevanja prispevkov.

Kdo lahko izvaja dopolnilno dejavnost?

Na kmetiji lahko dopolnilno dejavnost poleg nosilca dopolnilne dejavnosti izvajajo tudi vsi člani kmetije in prav v tem je prednost dopolnilne dejavnosti pred drugimi oblikami opravljanja dejavnosti, npr. s.p. Poleg članov kmetije lahko dopolnilno dejavnost izvajajo tudi zaposleni na kmetiji, ki so vpisani v register kmetijskih gospodarstev in osebe, ki opravljajo delo, ki ni opredeljeno kot zaposlovanje na črno (npr. preko podjetne pogodbe).

Na kmetiji se ne sme opravljati posamezna vrsta dopolnilne dejavnosti, če je nosilec ali član kmetije samostojni podjetnik posameznik, registriran za istovrstno dejavnost, ali zakoniti zastopnik pravne osebe ali ima večinski delež v pravni osebi, registrirani za istovrstno dejavnost.

Omejen dohodek

Za vse dopolnilne dejavnosti velja, da letni dohodek iz dopolnilnih dejavnosti na kmetiji ne sme presegati treh povprečnih letnih plač na zaposlenega v Republiki Sloveniji v preteklem letu, na območjih z omejenimi možnostmi za kmetijsko dejavnost pa ne sme presegati petih povprečnih letnih plač na zaposlenega v Republiki Sloveniji v preteklem letu. Finančne meje vezane na povprečno letno plačo na zaposlenega v RS so postavljene visoko, zato dohodek vsekakor ni omejujoč dejavnik pri razvoju dopolnilnih dejavnosti na kmetiji.

Dopolnilne dejavnosti je mogoče opravljati le sezonsko

Marsikatera dopolnilna dejavnost je vezana na določen letni čas in se opravlja le sezonsko. V primeru sezonske dopolnilne dejavnosti se le ta lahko opravlja največ šest mesecev neprekinjeno. Čas opravljanja navedete v vlogi za opravljanje dopolnilne dejavnosti, ki jo ob prigrisatvi dopolnilne dejavnosti oddate na upravni enoti.

Pripravila: Jožica Krašovec, dipl. inž. agr., svetovalka za kmečko družino in razvoj dopolnilnih dejavnosti,
Foto: Tomo Jeseničnik, Marjan Dolenšek.